

УДК 378.14

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК ШКОЛА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

В. В. Каплінський, Н. І. Лазаренко

У статті розкривається зміст та особливості діяльності наукової лабораторії педагогічної майстерності як школи формування професійної компетентності педагога. Загострюється увага на недооцінюванні ролі навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» у формуванні особистості педагога в сучасних умовах. Сформульовані мета, основні завдання, орієнтовні напрямки (організаційний, діагностичний, інформаційний, креативний), алгоритм діяльності лабораторії. Особлива увага акцентується на шляхах формування педагогічної майстерності та поширенні досвіду науково-освітньої діяльності лабораторії: виступи перед педагогічними працівниками, висвітлення в публікаціях та засобах масової інформації, практична демонстрація, консультування, проведення наукових конференцій, семінарів-практикумів, науково-практичних семінарів тощо. В змісті статті знайшли своє відображення авторські проекти викладачів кафедри, пов'язані з формуванням педагогічної майстерності, зокрема авторський проект конкурсу педагогічної майстерності.

Ключові слова: Лабораторія педагогічної майстерності, шляхи популяризації діяльності лабораторії, авторські проекти, індивідуальні творчі проекти, конкурс педагогічної майстерності.

НАУЧНАЯ ЛАБОРАТОРИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО МАСТЕРСТВА ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ВИШЕГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ КАК ШКОЛА ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В. В. Каплинский, Н. И. Лазаренко

В статье раскрывается содержание и особенности деятельности лаборатории педагогического мастерства как школы формирования профессиональной компетентности педагога. Обостряется внимание на недооценке роли учебной дисциплины «Основы педагогического мастерства» в формировании личности педагога в современных условиях. Сформулированы цель, основные задачи, ориентировочные направления (организационный, диагностический, информационный, креативный), алгоритм деятельности лаборатории. Особое внимание акцентируется на путях формирования педагогического мастерства и распространении опыта научно-образовательной деятельности лаборатории: выступления перед педагогическими работниками, освещение в публикациях и средствах массовой информации, практическая демонстрация, консультирование, проведение научных конференций, семинаров-практикумов, научно-практических семинаров. В содержании статьи нашли свое отражение авторские проекты преподавателей кафедры, связанные с формированием педагогического мастерства, в частности авторский проект конкурса педагогического мастерства.

Ключевые слова: Лаборатория педагогического мастерства, пути популяризации деятельности лаборатории, авторские проекты, индивидуальные творческие проекты, конкурс педагогического мастерства.

SCIENCE LAB PEDAGOGICAL SKILLS OF TEACHERS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION AS A SCHOOL FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE

V.Kaplins'kyi, N.Lazarenko

The article reveals the contents and features of scientific laboratory school teacher skills as formation of professional competence of the teacher. Exacerbated attention to the underestimation of the role of discipline «Basics of pedagogical skills» in shaping the personality of the teacher in the modern world. The objective, main tasks, rough areas (organizational, diagnostic, information, creative), the algorithm of the laboratory. Particular attention is paid to the ways of forming pedagogical skills and the wider scientific and educational activities of the laboratory: teaching speech to employees, coverage

of publications and media, practical demonstration, consultation, scientific conferences, workshops, scientific seminars. In content articles reflected the author projects of the department related to the formation of pedagogical skills, including architectural design competition pedagogical skills.

Key words: *Laboratory teacher skills, ways of popularization of laboratory, author projects, individual creative projects, pedagogical skills competition.*

Ерудований, з високим рівнем розвитку критичного мислення, готовий до дослідницької діяльності, здатний самоактуалізуватися в педагогічній діяльності, набувати особистісного авторитету й статусу – саме такий викладач потрібен сучасній вищій школі і саме такий вчитель потрібен сучасній загальноосвітній школі. Головна умова становлення такого педагога – оволодіння базовими компетентностями в процесі загальнопедагогічної підготовки. Процес формування компетентності не буде завершеним, якщо педагог не вийде на належний рівень професійної майстерності. Досягти такого рівня неможливо, обмежуючись лише вивченням теоретичного курсу педагогіки і недооцінюючи ролі важливої дисципліни «Основи педагогічної майстерності», яка завершує вивчення дисциплін педагогічного циклу і за своєю специфікою орієнтована на завершальну фазу становлення педагога-майстра, а не лише виконавця.

Зміст курсу «Основи педагогічної майстерності» при відповідному комунікативному забезпеченні створює сприятливі умови для моделювання педагогічного процесу в стінах ВНЗ шляхом проведення фрагментів уроків та виховних заходів, розв'язування реальних або штучно змодельованих проблемних педагогічних ситуацій; створює умови для розвитку педагогічного мислення, уваги та уваги, професійних здібностей та формування найцінніших особистісних якостей майбутнього вчителя. І не лише в цьому особливість і цінність цієї дисципліни. Вона серед інших дисциплін педагогічного циклу в найбільшій мірі забезпечує становлення особистості майбутнього вчителя як суб'єкта професійної діяльності, особливо при застосуванні технологій особистісно орієнтованого навчання та ІКТ.

Особлива тематика занять з основ педагогічної майстерності дозволяє студентам розвивати інструментальну сферу особистості, накопичувати цікавий пізнавальний матеріал, формувати власні бази даних, що в сукупності забезпечує інформаційну підтримку майбутнього вчителя та сприяє його особистісному становленню. На превелику жаль, години на її вивчення з кожним роком скорочуються або переходять на спеціальні кафедри, викладачі яких зміст основ педагогічної майстерності, як правило, замінюють змістом методик викладання окремих дисциплін, формуючи лише вчителя-предметника і не беручи до уваги того, що так званий «чистий спеціаліст» – це завжди людина дещо обмежена. Займаючи таку позицію, ми обмежуємо професійний розвиток майбутнього фахівця, оскільки справжній спеціаліст – той, який виходить за рамки своїх спеціальних дисциплін, постійно розширюючи коло власних компетентностей.

Спираючись на багаторічний досвід школи педагогічної майстерності академіка І.А.Зязюна, продовжений і розвинутий його послідовниками М.В.Гриньовою, О.А.Лавріненом, Н.М.Тарасевич та ін., представляємо власний досвід організації роботи в рамках діяльності наукової лабораторії педагогічної майстерності, яка є структурним підрозділом Навчально-наукового інституту педагогіки, психології і підготовки фахівців вищої кваліфікації Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, очолюваного дійсним членом НАПН України, професором Р. С. Гуревичем. Діяльність лабораторії здійснюється на основі укладених угод про науково-методичну співпрацю між кафедрою педагогіки ВДПУ та відділом змісту і технологій навчання дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, а також кафедрою педагогіки і освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Лабораторія здійснює дослідно-експериментальну роботу з реалізації творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя та викладача, досліджує проблеми педагогічної майстерності викладача вищої школи та шляхи її формування, працює над створенням та реалізацією творчих науково-методичних проєктів.

Метою створення лабораторії є залучення викладачів і студентської молоді до діяльності, спрямованої на формування загальнопедагогічної компетентності, вдосконалення професійно-педагогічної майстерності, розвитку творчих здібностей та критичного мислення, забезпечення креативного підходу до виконання своїх професійних обов'язків.

Основними завданнями лабораторії є: поглиблене вивчення досягнень сучасної науки з проблем педагогічної майстерності та впровадження їх у практику; врахування рекомендацій педагогічної науки щодо розвитку педагогічної майстерності викладача вищої школи, їх апробація, внесення коректив та пошук оптимальних шляхів реалізації; застосування результатів наукових досліджень з формування педагогічної майстерності та розробка рекомендацій щодо їх реалізації на практиці; вивчення, узагальнення та впровадження перспективного педагогічного досвіду з розвитку педагогічної майстерності викладача вищої школи; застосування сучасних творчих методів і прийомів навчання, педагогічної інноватики та сприяння вдосконаленню навчально-виховного процесу; моделювання та апробація індивідуальних творчих дидактичних та виховних проєктів, спрямованих на підвищення рівня педагогічної майстерності; проведення щорічних конкурсів професійної майстерності педагога; сприяння творчій

самореалізації особистості педагогів у процесі професійної діяльності; залучення магістрів до написання курсових та дипломних робіт з проблем педагогічної майстерності викладача вищої школи; моніторинг ефективності використання освітніх творчих проєктів у навчально-виховному процесі; публікація наукових статей, монографічних досліджень та створення навчально-методичних посібників з проблем удосконалення педагогічної майстерності викладача вищої школи; створення картотеки науково-методичних джерел з основ педагогічної майстерності педагога.

Основними напрямками діяльності лабораторії є організаційний (забезпечує створення творчої групи із залученням до її роботи кращих викладачів, які впроваджують у навчально-виховний процес нові технології навчання та виховання, аспірантів та магістрів), діагностичний (передбачає експертну оцінку індивідуальних творчих проєктів, спрямованих на підвищення рівня професійно-педагогічної майстерності, ефективних технологій навчання, виховання), інформаційний (сприяє узагальненню інформації про результати діяльності лабораторії, підготовці узагальнюючих матеріалів до опублікування та забезпечує ознайомлення з ними педагогічної громадськості), креативний (полягає у забезпеченні розвитку творчого потенціалу викладачів, пошуку ефективних шляхів підвищення рівня їх професійної майстерності та самореалізації).

Лабораторія здійснює свою діяльність за наступним алгоритмом.

1. Вивчення і узагальнення сучасної науково-педагогічної літератури та практичного досвіду з проблем формування педагогічної майстерності викладача вищої школи. 2. Розробка творчих проєктів, моделей, схем, рекомендацій з використанням досягнень науки. 3. Створення та апробація перспективного педагогічного досвіду з розвитку педагогічної майстерності. Підготовка практичних порад для викладачів та студентів. 4. Поширення досвіду: виступи перед педагогічними працівниками, висвітлення в публікаціях та засобах масової інформації, практична демонстрація, консультування, проведення наукових конференцій, семінарів-практикумів, науково-практичних семінарів тощо.

Наукову лабораторію формують два сектори: 1) дидактична складова, мета діяльності якої полягає в розробці та впровадженні в навчальний процес активних методів навчання, спрямованих на формування педагогічної майстерності викладача вищої школи та реалізації його творчого потенціалу. 2) реалізація виховного потенціалу професійної діяльності викладача вищого навчального закладу. Мета діяльності – вивчення і використання новітніх виховних технологій, їх упровадження в навчально-виховний процес вищої та середньої школи. Кожен сектор має закріплені склад співробітників (професорів і доцентів, які забезпечують викладання навчальних дисциплін, пов'язаних з педагогічною майстерністю майбутнього вчителя та викладача вищого навчального закладу)

Лабораторія педагогічної майстерності діє в сучасній аудиторії, яка оснащена необхідними технічними засобами. В ній зберігаються електронні носії інформації про конкурси педагогічної майстерності, їх історію; диски з відкритими заняттями, які демонструють педагогічну майстерність у процесі викладання педагогічних дисциплін; індивідуальні творчі проєкти, підготовлені учасниками конкурсів педмайстерності. Є всі можливості якісно демонструвати на широкому екрані матеріали з електронних носіїв. Лабораторія активно популяризує результати своєї роботи. По-перше, шляхом виступів викладачів, що входять до її складу на наукових та науково-практичних конференціях, зокрема на Міжнародній науково-практичній конференції «Формування професійної майстерності майбутніх фахівців в умовах освітньо-виховного середовища вищого навчального закладу, що відбулась в Житомирському державному університеті імені І.Франка 17-18 листопада 2016 р. На пленарному засіданні конференції було висвітлено результати роботи лабораторії, продемонстровано відеоматеріали з досвіду проведення конкурсів педмайстерності у ВДПУ. У виданих за результатами роботи конференції збірнику наукових праць та в окремому розділі колективної монографії за темою конференції знайшли своє відображення наукові здобутки членів наукової лабораторії та авторська модель конкурсу педагогічної майстерності ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. По-друге, результати вивчення досягнень та рекомендацій сучасної педагогічної науки щодо розвитку професійної майстерності викладача вищої школи, впровадження їх у практику знаходять широке висвітлення в наукових публікаціях, присвячених цій актуальній проблемі: наукових статтях у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, навчальних та навчально-методичних посібниках з проблем удосконалення педагогічної майстерності педагога, монографічних дослідженнях. Так, окремий розділ колективної наукової монографії: «Авторські педагогічні технології в освітньо-виховному середовищі вищої школи» (кер. О. В. Акімова, В. В. Каплінський) присвячений авторській моделі конкурсу педагогічної майстерності керівника лабораторії. В авторській монографії «Загальнопедагогічна компетентність учителя: особливості, складники, шляхи формування», в одному із розділів якої описано практичні аспекти формування педагогічної майстерності викладача вищого навчального закладу. В листопаді 2016 року результати роботи лабораторії висвітлено в окремому розділі «Формування методичної компетентності та педагогічної майстерності майбутнього вчителя» колективної монографії, підготовленої науковцями України за редакцією дійсного члена академії педагогічних наук

України О.А.Дубасенюк. Члени наукової лабораторії, беруть участь у виконанні держбюджетного замовлення за темою «Теоретико-методичні засади формування загальнопедагогічної компетентності вчителя в контексті становлення європейського простору вищої освіти», описуючи результати роботи лабораторії у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях. По-третє, шляхом розміщення на сайтах кафедри, інституту та університету педагогічних інновацій, пов'язаних з формуванням педагогічної майстерності, відеофрагментів конкурсів педмайстерності, індивідуальних спільних творчих проєктів учасників конкурсів та викладачів, рекламної продукції учасників конкурсу тощо.

В рамках діяльності лабораторії було проведено Міжвузівську науково-практичну конференцію «Удосконалення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів», на якій викладачі кафедри педагогіки та професійної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського спільно з викладачами педагогічних дисциплін Уманського державного педагогічного інституту імені П.Тичини поділились досвідом пошуку шляхів удосконалення професійної майстерності викладача вищої школи у викладанні дисциплін педагогічного циклу. Доцент В.М.Галузяк ознайомив з новими підходами щодо змістового наповнення навчальної дисципліни «Педагогіка»; доц. Хамська Н.Б. запропонувала шляхи подолання стереотипного підходу до проведення різних видів практики; керівником лабораторії було проведено майстер-клас з розв'язання педагогічних ситуацій «Реалізація виховного потенціалу педагогічних ситуацій». Продовженням науково-практичної конференції у Вінниці стало проведення спільного засідання кафедри педагогіки і освітнього менеджменту УДПУ та кафедри педагогіки ВДПУ. Викладачами двох кафедр проведено три майстер-класи, де було продемонстровано майстерність використання ІКТ у процесі викладання педагогічних дисциплін: 1) майстер-клас доцента Стеценко Н.М. «ІКТ у вивченні педагогічних дисциплін»; майстер-клас доцентів Росенко Л.М. та Бойченко В.В. «Інтерактивне вивчення педагогічних дисциплін у контексті розвитку критичного мислення студентів» та майстер-клас Каплінського В.В. «Технологія розв'язування педагогічних задач з використанням ІКТ».

Плідні результати лабораторії найбільш яскраво проявляються під час проведення щорічних конкурсів педагогічної майстерності, які спочатку відбуваються в академічних групах, потім на факультетах. Завершальний загальноуніверситетський конкурс представляє кращих із кращих і стає яскравим педагогічним дійством, а насправді школою педагогічної майстерності, оскільки в процесі його проведення переможці демонструють досить високий її рівень. Конкурсні завдання охоплюють базові педагогічні компетентності майбутнього вчителя, що відображають головні аспекти його професійної діяльності: організація навчального процесу, майстерність виховного впливу, володіння усним словом, уміння розв'язати проблемну педагогічну ситуацію, майстерність володіння собою. Кожному з цих напрямів діяльності педагога відповідають конкурсні завдання, до виконання яких залучається кожен студент, оскільки міні-конкурси педагогічної майстерності спочатку проводяться в академічних групах.

Головна вимога конкурсу – відсутність елементів шоу. Лише учасник, лише його слово, знання, ерудиція, його почуття, переживання, його думка та фантазія. Саме ця вимога ставиться в основу визначення критеріїв оцінювання конкурсу членами журі, до якого входять члени лабораторії педагогічної майстерності, викладачі кафедри, які читають курс «Основи педагогічної майстерності», вчителі-предметники, студенти-переможці минулорічних конкурсів.

Оскільки професійна діяльність вчителя являє собою процес розв'язання численних педагогічних ситуацій, що здебільшого виникають непередбачено, одне з обов'язкових конкурсних завдань виявляє майстерність педагога орієнтуватись у складній педагогічній ситуації. Це найскладніше творче завдання, оскільки необхідно діяти миттєво. Ситуація демонструється на екрані й зупиняється на проблемі, яку миттєво потрібно розв'язати, а точніше запропонувати оптимальний варіант продовження ситуації, змоделювати спосіб подальшої педагогічно доцільної поведінки вчителя (не що потрібно далі робити, а як діяти, щоб забезпечити успіх).

Виконуючи конкурсне завдання з театральної педагогіки, студенти демонструють техніку усного мовлення, інтонаційну виразність та театральні здібності шляхом відтворення поетичних текстів з українського національного фольклору (скоромовок, лічилок, дитячих забавлянок, дражнилок, українських жартівливих пісень). Тексти відбираються цікаві та веселі, що створює в залі під час їх читання з різними інтонаціями піднесену емоційну атмосферу.

Конкурс реклам «Моя професія» розкриває вміння зорієнтувати майбутніх абітурієнтів на вибір професії педагога, переконати слухача та глядача шляхом розкриття привабливих сторін цієї професії, актуалізувати її серед інших професій. Учасник працює як над відбором цікавого змісту, звертаючись до фактів з життя знаменитих педагогів, поезії, різноманітних педагогічних ситуацій, відеофрагментів про діяльність педагога, так і над композиційним оформленням, що має неабияке значення. При цьому більша частина рекламної інформації має свою післядію і успішно використовується в рекламних цілях.

Основне конкурсне завдання – проведення фрагменту уроку або виховного заходу. При підготовці до фрагменту виховного заходу особлива увага учасників акцентується на тому, що він повинен виховувати, а

не розважати і в жодному разі не перетворюватись на шоу. Під час його проведення має проявлятися майстерність саме виховного впливу, тобто впливу на емоційну сферу особистості. Його завдання: спонукати до роздумів про моральні цінності, сенс життя; викликати потребу в самовихованні; дати поштовх до позитивних змін у структурі особистості, до боротьби зі своїми недоліками. При проведенні фрагменту уроку акцентується увага на реалізації певної дидактичної ідеї, яка має бути представлена й розвинута в процесі мікрОВикладання. Основний акцент робиться на забезпеченні зустрічної активності учнів, зокрема студентів аудиторії, для яких проводиться фрагмент уроку.

Запропонований підхід до проведення загальноуніверситетського конкурсу педагогічної майстерності як засобу професійної підготовки майбутніх учителів забезпечує формування високого рівня професійної майстерності в основних її напрямках: майстерності усного мовлення, майстерності спілкування, майстерності проведення уроку та виховного заходу, майстерності володіння собою, а також майстерності розв'язання проблемних педагогічних ситуацій. Щороку конкурс переростає у свято педагогічної майстерності, на якому демонструються педагогічні таланти все нових і нових молодих майстрів педагогічної справи, основи успіху яких закладаються на заняттях з курсу «Основи педагогічної майстерності». Про ефективність такого підходу до формування педагогічної майстерності свідчать високі успіхи студентів-переможців на Всеукраїнських олімпіадах з педагогіки.

В рамках діяльності лабораторії відзнято і змонтовано чотири відеофільми, зміст яких відображає найяскравіші епізоди конкурсів педагогічної майстерності останніх років. Один з фільмів присвячено історії конкурсів університету «Миттєвості конкурсів педагогічної майстерності», в якому в хронологічній послідовності подаються найцікавіші фрагменти змагань різних років, починаючи з 1998 року і закінчуючи 2016 роком. Матеріали фільмів активно використовуються на лекціях, практичних і лабораторних заняттях з основ педагогічної майстерності та інших дисциплін педагогічного циклу.

Обов'язковим компонентом педагогічної діяльності викладача вищої школи є творчість. А в контексті діяльності наукової лабораторії педагогічної майстерності – спільна творчість (співтворчість) викладача і студентів. Саме тому одне з найважливіших завдань лабораторії – моделювання і апробація індивідуальних творчих дидактичних та виховних проєктів, які готуються майбутніми фахівцями під керівництвом викладачів кафедри, сприяючи творчій самореалізації особистості як викладача, так і майбутніх педагогів у процесі професійної діяльності. Такі проєкти мотивують студентів, розвивають творчі здібності та педагогічне мислення, включають в активний самостійний пошук, допомагають вникнути й краще зрозуміти теорію та гармонійно пов'язати її з практикою.

Так, з індивідуальним творчим проєктом «Секрети виховання А.С.Макаренка» один з переможців конкурсу педагогічної майстерності, студент факультету фізичного виховання і спорту Олександр Рудий двічі виступав у Вінницькій виправній колонії: перший раз перед засудженими, другий – перед керівним складом виправних колоній м. Вінниця та Вінницької області. В основу індивідуального творчого проєкту, підготовленого і професійно озвученого студентом факультету фізичного виховання і спорту Олександром Якимчуком «Чим вимірюється ефективність виховного заходу?» покладено прийом контрасту: як доцільно і як недоцільно проводити виховні заходи. Досить сильний вплив на емоційну сферу студентів мають індивідуальні творчі проєкти переможців конкурсів педагогічної майстерності останніх років Вадима Адамчука «Вибухова сила одного педагогічного прийому», Олександра Ярошенка «Кольори патріотизму», Миколи Басістого «Як протистояти конформності».

Доцент Волошина О.В., яка входить до складу дидактичної секції лабораторії, в своїй роботі використовує авторську проєктну технологію «Театр педагогічної майстерності». Цим дійством закінчується вивчення курсу «Основи педагогічної майстерності» на факультеті філології та журналістики. В заході задіяні майже всі студенти 4 курсу. Кожна підгрупа готує окрему тему навчальної дисципліни у формі гри і знає лише свою тему підготовки. Це вносить елементи інтриги і несподіваності в презентації підготовлених групами театральних педагогічних проєктів. Усі виступи об'єднані спільною тематикою. Окрема група пише «канву» для всіх інших учасників. Показ проходить у формі телевізійної передачі «Все буде добре», проєкту «Вчитель ТВ», гри «Швидка педагогічна допомога».

Членами лабораторії систематично проводяться відкриті та показові заняття із застосуванням авторських методик навчання. Авторський підхід до формування педагогічної майстерності педагога виробила член виховного сектору лабораторії доц. Хамська Н. Б. Нею розроблено цикл занять, спрямованих на реалізацію освітньо-виховних функцій педагогічного процесу, зокрема, «Комунікативне забезпечення навчально-виховної діяльності», «Техніка саморегуляції внутрішнього стану особистості майбутнього вчителя», «Майстерність учителя на уроці», «Професійний імідж майбутнього вчителя» тощо. Так, під час вивчення теми «Культура зовнішнього вигляду вчителя» студенти моделюють різні варіанти педагогічно доцільної самопрезентації; під час опрацювання теми «Основи мімічної та пантомімічної виразності» демонструють відеокадри з різним емоційним станом, фрагменти відеозаписів фільму «Теорія брехні» з метою визначення психічного стану людини на підставі аналізу її зовнішнього вигляду; до теми

«Техніка та культура мовлення» добираються й обговорюються відеофрагменти публічних виступів майстрів усного слова; тема «Майстерність вчителя в керуванні внутрішнім самопочуттям» супроводжується комп'ютерними презентаціями регуляції внутрішнього стану майбутнього вчителя засобами музики, природи, різних видів мистецтва, художньої літератури тощо.

Заняття з педагогічної майстерності мають найбільший потенціал і ресурс і для застосування проблемного навчання, спрямованого на розвиток пізнавальних інтересів, який успішно реалізується в процесі їх проведення.

Магістри спеціальності 011 «Науки про освіту» в рамках діяльності лабораторії активно залучаються до спільних з викладачами кафедри педагогіки і професійної освіти наукових досліджень, серед яких – дослідження з проблем формування особистості викладача вищої школи, розвитку педагогічної майстерності, використання активних методів та мультимедійних засобів навчання. Результатами такої співпраці є: а) спільні зі студентами магістратури посібники («Конфліктологія в схемах та картинках», підготовлений магістрами під керівництвом доц. Холковської І.Л.); б) кожен викладач кафедри, що входить до складу лабораторії педагогічної майстерності, підготував спільні з магістрами наукові статті, зокрема у міжнародних виданнях. Доцент Холковська І.Л., яка входить до складу сектору лабораторії «Реалізація виховного потенціалу професійної діяльності викладача вищого навчального закладу», активно практикує зі студентами проведення самостійних мікродосліджень на актуальну тематику під час педагогічної практики. Майбутні вчителі проводять збір інформації та узагальнюють передовий педагогічний досвід. Результати студентських мікродосліджень презентуються під час звітних конференцій.

Проблеми формування професійної майстерності педагога знаходять своє широке відображення і у тематиці дипломних та курсових робіт, науковими керівниками яких є члени лабораторії.

Найближчі плани наукової лабораторії педагогічної майстерності полягають в активізації роботи з популяризації здобутків її діяльності в зарубіжних виданнях та в проведенні міжнародної науково-практичної конференції магістрів з проблем формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя та викладача вищого навчального закладу.

Література

1. Зязун І. А. Краса педагогічної дії: Навчальний посібн. Для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навчальних закладів / І. А. Зязун, Г. М. Сагач. – К. : Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. – 302с.
2. Каплінський В. В. Формування методичної компетентності та педагогічної майстерності майбутнього вчителя / В. В. Каплінський // Теорія і практика професійної майстерності в умовах ціложиттєвого навчання: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во «Рута», 2016р. – С. 300- 315
3. Лаврінченко О. А. Феномен «краси педагогічної дії» у науковій спадщині Івана Зязюна (1938-2014) / О. А. Лаврінченко // Теорія і практика професійної майстерності в умовах ціложиттєвого навчання: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во «Рута», 2016р. – С. 59-67.

References

1. Zyazyun I. A. Krasa pedahohichnoyi diyi : Navchal'nyy posibn. Dlya vchyteliv, aspirantiv, studentiv serednikh ta vyshcheykh navchal'nykh zakladiv / I. A. Zyazun, H. M. Sahach. – K. : Ukrayins'ko-fins'kyu instytut menedzhmentu i biznesu, 1997. – 302s.
2. Kaplins'kyu V. V. Formuvannya metodychnoyi kompetentnosti ta pedahohichnoyi maysternosti maybutn'oho vchytelya / V. V. Kaplins'kyu // Teoriya i praktyka profesynoyi maysternosti v umovakht silozhyttyevoho navchannya: Monohrafiya / Zared. O. A. Dubasenyuk. – Zhytomyr: Vyd-vo «Ruta», 2016r. – S. 300- 315
3. Lavrinenko O. A. Fenomen «krasy pedahohichnoyi diyi» u naukoviy spadshchyni Ivana Zyazyuna (1938-2014) / O. A. Lavrinenko // Teoriya i praktyka profesynoyi maysternosti v umovakh tsilozhyttyevoho navchannya: Monohrafiya / Zared. O. A. Dubasenyuk. – Zhytomyr: Vyd-vo «Ruta», 2016r. – S. 59-67.